

Huvudman

Tidaholms kommun
tidaholms.kommun@tidaholm.se

Beslut

2025-06-09
Dnr SI 2025:3897
Sida 1 (12)

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Hellidskolan 7-9 i Tidaholms kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) att senast den 17 oktober 2025 ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande anmälan och utredning av särskilt stöd, anmälan av kränkande behandling, elevers medverkan i planen mot kränkande behandling samt elevers medverkan i ordningsreglerna. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen. Om Tidaholms kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Tidaholms kommun ska vidta följande åtgärder

Anmälan och utredning av särskilt stöd

1. Se till att alla lärare anmäler till rektorn om en elev, trots extra anpassningar, befaras inte uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas. Se vidare till att rektorn, för varje anmälan om behov av särskilt stöd för en elev som inkommer till rektorn – eller som har inkommit men där utredning ännu inte har påbörjats – startar en utredning. Rektorn ska dokumentera hur många sådana anmälningar som inkommit till rektorn under perioden 13 juni –10 oktober 2025 och vilket datum en utredning har startats för respektive elev. (3 kap. 7 § skollagen)

Skolans arbete med att skapa trygghet och studiero

2. Se till att planen mot kränkande behandling upprättas, följs upp och ses över under medverkan av eleverna. En sådan plan ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. Av huvudmannens redovisning ska det framgå en beskrivning av hur eleverna har medverkat vid upprättandet av planen mot kränkande behandling. Huvudmannen ska också inkomma med en

redovisning på hur eleverna planeras medverka i uppföljningen och vid översynen av planen mot kränkande behandling för kommande läsår. (2 § förordningen [2006:1083] om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling)

3. Se till att vid minst ett tillfälle innan den 29 augusti 2025 klargöra skyldigheten för all skolpersonal att, vid kännedom om att en elev upplever sig utsatt för kränkande behandling göra en anmälan till rektorn. Huvudmannen ska dokumentera hur och när informationen har förmedlats. Dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (2 kap. 34 §, 6 kap. 5 och 10 §§ skollagen, Lgr 22, 2.1 Normer och värden)
4. Se till att skolpersonal, när de får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten, anmäler detta till rektorn. Rektorn ska dokumentera hur många sådana anmälningar som gjorts under perioden 13 juni – 10 oktober 2025. Huvudmannen ska i samband med redovisningen av vidtagna åtgärder även inkomma med fem kränkingsanmälningar om sådana har gjorts. (6 kap. 10 § skollagen)
5. Se till att ordningsregler utarbetas och följs upp, och vid behov omarbetas, under medverkan av eleverna. Ordningsreglerna och en beskrivning av hur eleverna har medverkat ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (5 kap. 5 § skollagen)

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet avseende extra anpassningar, delar av arbetet med särskilt stöd, delar av arbetet med att motverka kränkande behandling, innehållet i planen mot kränkande behandling, ordningsregler och rutiner för hantering av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning samt forum för samråd för eleverna.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till Skolinspektionen.Linkoping@skolinspektionen.se , eller per post till Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet dnr SI 2025:3897 i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån uppgifter om eventuella missförhållanden vårterminen 2025 inlett en tillsyn av Hellidskolan 7-9 i Tidaholms kommun. I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Hellidskolan 7-9 följer gällande bestämmelser om extra anpassningar och särskilt stöd samt delar av området trygghet, studiero och kränkande behandling. Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal inom elevhälsan och trygghetsteam och rektorn den 5-7 maj 2025. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bl.a. skolenhetens planer mot kränkande behandling för läsåren 2023/2024 och 2024/2025, anmälan och utredning av särskilt stöd, åtgärdsprogram, betygsammanställningar, samt anmälningar och utredningar av kränkande behandling. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen). Huvudmannen ska vidare se till att personalen som har hand om utbildningen i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för ges möjligheter till kompetensutveckling och att all personal har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet (2 kap. 34 § skollagen).

Föreläggande

Anmälan och utredning av särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med rektorn, elevhälsan och lärare framgår att det finns elever som inte anmälts till rektorn för utredning av särskilt stöd trots att det befaras att eleverna inte kommer uppfylla betygskriterierna efter att extra anpassningar prövats. Av intervju med lärare framgår att en anledning till att elever inte anmäls för utredning av särskilt stöd är att eleverna istället utreds för sin frånvaro som sedan kan utmynna i en utredning av särskilt stöd. Av intervju med elevhälsan framgår att det inte går att anmäla alla elever som är i behov av särskilt stöd eftersom elevantalet som är i behov av utredning på skolenheten är alldeles för stort.

Av intervjuer med rektorn, elevhälsan framgår att det inte alltid startas en utredning av särskilt stöd för varje inkommen anmälan. Anledningen är att elevhälsan och rektorn beslutar att skicka tillbaka elevärendet till lärarna för att pröva fler eller nya extra anpassningar för eleven.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. (3 kap. 7 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete när det gäller att anmäla elever för utredning av särskilt stöd. Tillsynen visar att det finns elever som inte har anmälts för utredning av särskilt stöd efter att extra anpassningar prövats och visat sig vara otillräckliga. Vidare visar tillsynen att det inte startas en utredning för varje inkommen anmälan om särskilt stöd. Konsekvensen av att dessa elever inte anmäls blir att de elever som skulle kunna vara i behov av särskilt stöd inte skyndsamt utreds vilket kan leda till att eleverna inte får det särskilda stöd som de är i behov av för att uppfylla betygskriterierna.

Anmälan av kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med lärare, elevhälsan, trygghetsteam och rektorn framgår att alla kränkningar inte anmäls till rektorn när personal får kännedom om att en elev upplever sig utsatt för kränkande behandling. Av samtliga intervjuer framkommer att det bland eleverna på skolan finns en jargong med mycket grovt språkbruk. Såväl elever som lärare och rektor uppger att det används ord som kan uppfattas kränkande och att när dessa ord används nöjer sig den personal som får kännedom om händelsen med en tillsägelse och gör inte någon anmälan om kränkande behandling.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att en lärare eller annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. (6 kap. 10 § skollagen)

Av läroplanen framgår att skolans mål bl.a. är att varje elev respekterar andra människors egenvärde och tar avstånd från att människor utsätts för kränkande behandling. Vidare anges att alla som arbetar i skolan aktivt ska motverka diskriminering och kränkande behandling av individer och grupper. Det anges även att läraren ska uppmärksamma och i samråd med övrig skolpersonal vidta nödvändiga åtgärder för att förebygga och motverka alla former av diskriminering och kränkande behandling. (Lgr 22, 2.1 Normer och värden)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister när det gäller personalens anmälningsskyldighet vid kännedom om att elever upplever sig utsatta för kränkande behandling. Tillsynen visar att alla kränkningar inte anmäls trots att lärare bevitnar dessa. Att kränkningar inte anmäls till rektorn medför också att händelserna inte kommer till huvudmannens kännedom och att huvudmannen därmed inte kan ta sitt ansvar för att skyndsamt utreda och vidta de åtgärder som krävs för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Elevers medverkan i planen mot kränkande behandling och skolans ordningsregler

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med elevhälsan och trygghetsteamet framgår att eleverna får genomföra trivselenkäter och att resultatet tas med i arbetet med planen mot kränkande behandling. Av intervjuer med lärare, elevhälsan, trygghetsteam och rektorn framgår dock att eleverna inte medverkar i arbetet med att upprätta, se över eller att följa upp planen mot kränkande behandling.

Av intervjuer med elever, lärare, elevhälsan och trygghetsteam framgår att elever får ta del av ordningsreglerna i samband med läsårsstart. Utöver detta pratar de endast om ordningsregler i samband med att en elev överträder dem. Av samma intervjuer framgår dock att ordningsreglerna inte utarbetas, följs upp eller vid behov omarbetas under medverkan av eleverna. Av intervju med rektorn framgår att eleverna ges möjlighet att påverka ordningsreglerna genom enkäter och samtal.

Rättslig reglering

En plan mot kränkande behandling ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet som planen gäller för. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad. (2 § förordningen [2006:1083] om barns och elevs deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling)

Av skollagen framgår att ordningsreglerna ska utarbetas, följas upp och, vid behov, omarbetas under medverkan av eleverna. Rektorn beslutar om ordningsregler. (5 kap 5 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen kan konstatera att det finns en plan mot kränkande behandling på skolenheten. Dock bedömer Skolinspektionen att planen mot kränkande behandling inte upprättas, ses över eller följs upp under medverkan av eleverna vid skolenheten.

Skolinspektionen kan också konstatera att det visserligen finns ordningsregler på skolenheten som eleverna till viss del kan påverka men tillsynen visar att ordningsreglerna inte utarbetas, följs upp och omarbetas vid behov under medverkan av eleverna.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Tidaholms kommuns verksamhet vid Hellidskolan 7-9 uppfyller inte författningarnas krav vad gäller anmälan och utredning av särskilt stöd, anmälan av kränkande behandling samt elever medverkan i planen mot kränkande behandling och skolans ordningsregler. Det finns därför skäl att förelägga Tidaholms kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister**Extra anpassningar****Omständigheter som ligger till grund för bedömningen**

Av intervjuer med lärare, elevhälsan och rektorn framgår att extra anpassningar ges till alla elever som är i behov av sådant stöd. Av intervjuer med lärare framgår vidare att många anpassningar görs på individnivå, utöver dessa extra anpassningar ges det även anpassningar på gruppnivå.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår bland annat att om det inom ramen för undervisningen, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt. (3 kap. 5 § skollagen)

Rektorn har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att undervisningen och elevhälsans verksamhet utformas så att eleverna får den ledning och stimulans, de extra anpassningar eller det särskilda stöd samt den hjälp de behöver (Lgr 22, 2.8 Rektors ansvar)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Samråd med elevhälsan vid utredning av en elevs behov av särskilt stöd, beslut om särskilt stöd och åtgärdsprogrammets innehåll**Omständigheter som ligger till grund för bedömningen**

Av intervjuer med lärare, elevhälsan, rektorn och Skolinspektionens dokumentgranskning framgår att utredning av särskilt stöd sker i samråd med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövt.

Av Skolinspektionens dokumentgranskning framgår att det efter varje avslutad utredning om särskilt stöd utarbetats åtgärdsprogram eller fattats beslut om att inte utarbeta åtgärdsprogram. Av de åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av framgår vidare vem som har fattat beslut om respektive åtgärdsprogram. Av samtliga granskade åtgärdsprogram framgår också elevens behov av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses. Det framgår även när åtgärder ska följas upp och utvärderas samt vem som är ansvarig för uppföljning respektive utvärdering. Det framgår vidare av åtgärdsprogrammen att eleven och elevens vårdnadshavare har deltagit i åtgärdsprogrammets utarbetande samt hur det går till att överklaga besluten. Av beslut om anpassad studiegång framgår de avvikelser som gjorts från den timplan och de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen. Det framgår också att det är rektorn som fattat de besluten.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt. (3 kap. 7 § 1-3 och 5 stycket)

Av skollagen framgår att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärder ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges i en annan elevgrupp eller enskilt enligt 11 § eller i

form av anpassad studiegång enligt 12 § får rektorn inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan. Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas. (3 kap. 9 § skollagen)

Av skollagen framgår att om det särskilda stödet för en elev i grundskolan inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar, får ett beslut enligt 7 § innebära avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen. I grundskolan ska den anpassade studiegången utformas så att eleven så långt som möjligt får förutsättningar att nå behörighet till gymnasieskolans nationella program. Rektorn ansvarar för att en elev med anpassad studiegång får en utbildning som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning i den aktuella skolformen. (3 kap. 12 § skollagen)

Av skollagen framgår att beslut av en rektor får överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd i fråga om bland annat stöd i en särskild undervisningsgrupp och anpassad studiegång. (28 kap. 16 § skollagen)

Av skollagen framgår att i ärenden enligt skollagen som avser myndighetsutövning mot någon enskild ska vissa bestämmelser i förvaltningslagen (2017:900) tillämpas, däribland bestämmelser om dokumentation och motivering av beslut samt om underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till. (29 kap. 10 § skollagen)

Av förarbetena till skollagen framgår bland annat att beslut om anpassad studiegång ska föregås av noggranna överväganden, eftersom det kan innebära att eleven lämnar grundskolan utan en fullständig utbildning. Elev och vårdnadshavare måste därför få information om vad ett beslut om anpassad studiegång kan innebära för elevens möjligheter att studera vidare och deras synpunkter ska inhämtas och beaktas i bedömningen (prop. 2009/10:165 s. 293 f)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Planen mot kränkande behandling, ordningsregler och forum för samråd med eleverna

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av Skolinspektionens dokumentationsgranskning framgår att skolenheten har en aktiv plan mot kränkande behandling för läsåret 2024/2025. Vidare visar dokumentationsgranskningen att planen mot kränkande behandling innehåller en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen innehåller också en redogörelse för åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året samt innehåller planen en redogörelse för hur tidigare års planerade åtgärder har genomförts.

Av Skolinspektionens dokumentationsgranskning framgår att det finns ordningsregler på skolenheten som rektorn beslutat om.

Av intervjuer med elever, lärare, elevhälsan och rektorn framgår att det vid skolenheten finns forum för samråd med eleverna som behandlar frågor som är viktiga för verksamheten och som kan ha betydelse för eleverna. Trots att dessa forum finns har de dock inte använts för att låta eleverna medverka i arbetet med planen mot kränkande behandling eller vid framtagandet av ordningsregler.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. Huvudmannen ska även se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling. Vidare framgår att huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan (6 kap. 6-8 §§ skollagen).

Av skollagen framgår att ordningsregler ska finnas för varje skolenhet. Ordningsreglerna och hur de följs ska regelbundet följas upp. Orsakerna till uppföljningens resultat ska analyseras. Ordningsreglerna ska utarbetas, följas upp och, vid behov, omarbetas under medverkan av eleverna. Rektorn beslutar om ordningsregler (5 kap. 5 § skollagen)

Av skollagen framgår att vid varje förskole- och skolenhet ska det finnas ett eller flera forum för samråd med barnen, eleverna och de vårdnadshavare som avses i 12 §. Där ska sådana frågor behandlas som är viktiga för enhetens verksamhet och som kan ha betydelse för barnen, eleverna och vårdnadshavarna.

Inom ramen för ett eller flera sådana forum som avses i första stycket ska barnen, eleverna och vårdnadshavarna informeras om förslag till beslut i

sådana frågor som ska behandlas där och ges tillfälle att komma med synpunkter innan beslut fattas.

Rektorn ansvarar för att det finns forum för samråd enligt första stycket och för att informations- och samrådsskyldigheten enligt andra stycket fullgörs (4 kap. 13 § skollagen, Lgr 22, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Skriftliga rutiner för hantering av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har i samband med tillsynsbesöket efterfrågat och tagit del av skolenhetens rutin för hantering av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning. Av intervju med rektorn framgår att det är rektorn som fattat beslut om rutinen.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att det ska för varje skolenhet finnas skriftliga rutiner för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning enligt 4 b-4 d §§. Rektorn beslutar om sådana rutiner. (5 kap. 4 e § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Christina Hjalmarsson

Beslutsfattare

Signerat av: Christina Hjalmarsson

X Nathalie Najem

Föredragande

Signerat av: Nathalie Najem